

OSLOVENÍ, TO JE ZÁKLAD PŘI JEDNÁNÍ OSOBNÍM I PÍSEMNÉM!

I ETIKETA PATŘÍ K PODNIKÁNÍ

Forma oslovení je předpokladem, že vám bude protějšek věnovat patřičnou pozornost. Hovořit k někomu bez oslovení způsobuje riziko, že vaše sdělení nezasáhne kýžený cíl. Pomyslným vrcholem je jméno a příjmení. Český jazyk má jako jeden z mála na světě pro tento úkon vlastní gramatickou formu.

Začnu tedy tím nejdůležitějším. **Pokud používáte něčí příjmení, byť by mělo být nezvyklé, je vaší povinností ho správně skloňovat, tedy změnit tvar z prvního do pátého pádu.**

POUŽÍVEJTE PÁTÝ PÁD. KAŽDOPÁDNĚ

Před nedávnem jsme slavili sto let od vzniku Československa, avšak germanismus v podobně oslovení prvním pádem je stále živý. Použití prvního pádu v oslovení, tedy *pane Bílek* nebo *pane Kotouč*, je nevhodné a stejně tak časté. Správně je *pane Bílku*, *pane Kotouči*. I přesto, že se vám může zdát forma oslovení zvláštní, vězte, že pro nositele toho příjmení je obvyklá. U ženských jmen, kde je běžná koncovka *-ová* nebo *-á*, se pátý pád neprojevuje. *Paní Wernerová* i *paní Šebková* je správně. Stejně tak u mužských verzí ženského příjmení. *Paní Werner* nebo *paní Šebek* zůstávají i při zvolání jejich příjmení beze změny.

KDO NABÍZÍ TYKÁNÍ A PROČ?

Vykání s příjmením, tedy *pane Suchánku*, používejte jako první, tedy základní a formální stupeň oslovení. Druhým stupněm

je vykání se jménem. Žena může zmírnit formálnost oslovení tím, že nabídne muži, aby jí říkal jménem, obdobně smí totéž navrhnout starší mladšímu: *Prosím oslovujte mě jménem, jsem Miroslav*. Jméno nikdy nedeformujte na *Mírka*, *Míru* ani na *Mirečka*, pokud o to nepožádá. **Přechod na vykání se jménem se často plete s návrhem na tykání.**

Tykání je oboustranná dohoda a navrhuje ji opět vždy ten společensky významnější. Je velmi nevhodné, aby muž navrhl tykání ženě nebo totéž učinil mladší tomu staršímu. Nechcete-li si s někým tykat, smíte to odmítnout: *Omlouvám se, ale úcta k vám mi nedovoluje váš návrh přijmout, zůstaňme, prosím, u vykání*. Těžké, uznávám, ale lepší než přijmout to, co nechcete. Častým, avšak velmi nevhodným oslovením ve školách a také mezi dětmi navzájem je tykání s příjmením: *Ryšánku, pojď k tabuli* nebo *Kolářová, přiznej se*, je výrazem nedostatku respektu. *Mach* a *Šebestová* toto oslovení mezi dětmi plně legalizovali.

POZOR NA MLADÍKY A SLEČNY

Každá žena, která pracuje nebo její věk odhadujete na více než 19 let, je paní. Neoslovujte mladé ženy slovem *slečno*. Studentky vysokých škol, servírky, průvodčí, stevardky nebo prodavačky oslovujte tedy *paní*. Slečna již není vyjádřením partnerského svazku, ale věku. U mužů také nepoužíváme formu *mladíku* nebo *hochu*. Nepoužívejte ani oslovení *mladý pane* nebo *mladá paní*, můžete

se dostat do rizika, že vedle opodál stojící dámu oslovíte jinak.

OSLOVENÍ TITULEM POMALU MIZÍ

Pokud se setkáváte s nositelem jakéhokoli titulu a má jej uvedený na své vizitce nebo na štítku vedle dveří své kanceláře, je stále ještě vaší povinností jeho titul používat. Opět v pátém pádě, tedy *paní inženýrko*, *pane magistře*, *paní profesorko*. Mladší vysokoškoláci si titul už z velké části neuvádějí ani na vizitkách, ani na dveřích. Nepožadují tedy oslovení titulem. Oslovujte je příjmením. Všem lékařům, mladým i starším, říkejte *pane doktore*, *paní doktorko*. Neoslovujte titulem, který je uveden za jménem. Například *Ph.D.* není doktorský titul ve smyslu oslovení.

„PANE ŘEDITELI, TADY PAN TAJEMNÍK BY RÁD...“

Za nevhodné a archaické považují také oslovení funkcí. *Paní ředitelko*, *pane prokuristo* jsou formy z poloviny minulého století, které je pryč. Každá ředitelka a každý prokurista má své příjmení nebo titul. Výjimkou jsou oficiální jednání zastupitelstva, politických stran nebo funkce ve vysoké státní správě. Jako sporné až nevhodné se mi jeví také oslovení *mistře*. Zvláště citlivé na tón sdělení je oslovení *madam*. Je-li vysloveno s úctou, je krásné. Je-li váš tón ironický nebo pohrdavý, je toto oslovení nevhodné. Zastaralé je také použití formy *pane řidiči* nebo *pane vrchní*, plně dostačuje oslovení *pane*: „Pane, připravíte mi, prosím, účet? Zaplatím vše dohromady, v hotovosti.“

Oslovení je a bude vždy součástí vaší komunikace. Samostatnou kapitolou je oslovení v korespondenci, tedy ve vašich e-mailech. Také tam jsou jistá doporučení, která je radno respektovat.

Z podkladů Daniela Šmída připravil Pavel Žatečka, výkonný ředitel CMLT ČR

JSTE OSVČ NEBO MALÉ S.R.O. S JEDNÍM MAJITELEM? MÁTE ZAMĚSTNANCE?

TAK I VÁS SE TÝKÁ TZV. KATEGORIZACE PRACÍ

Kategorizace prací je zákonem uložená povinnost zařadit práce do jedné ze čtyř kategorií podle stanovených pravidel (§ 37 a následující zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)). Jednotlivé kategorie odpovídají rizikovitosti práce (kategorie 4 je nejvíce riziková – viz níže). Kategorizace se týká všech prací a povinnost kategorizovat má i ten, kdo není zaměstnavatelem, ale vykonává práce sám nebo s rodinnými příslušníky (§ 43 zákona).

Důležitou roli při kategorizaci mají orgány ochrany veřejného zdraví a zdravotní ústavy.

Zdraví a práce se vzájemně podmiňuje. Zdraví umožňuje pracovníkovi podávat v práci plný výkon a práce zase je přímo či nepřímo zdrojem většiny hodnot potřebných pro člověka. V konečném důsledku je práce i zdrojem zdraví. Ovšem může mít na zdraví i negativní vliv. Při práci jsou často lidé vystaveni faktorům, které se v běžném životě nevyskytují, případně se v práci vyskytují v podstatně větší míře. Samostatnou kapitolou jsou domáci práce a koníčky, kde také může docházet k významné expozici škodlivým faktorům. V našem kulturním okruhu je zdraví chápáno jako právo člověka a jeho ochrana je legislativně upravena. Tak je tomu i v ochraně zdraví před nepříznivým působením práce. Aby bylo možno něco chránit, je třeba mít příslušné znalosti a informace.

POSTUP PŘI KATEGORIZACI PRACÍ

Údaje uvedené v právních předpisech vytvářejí rámec požadavků, které mají být naplněny.

Všechny ve firmě nebo společnosti vykonávané práce je nutné posoudit a vyhodnotit u nich působení stanovených rizikových faktorů. **Těmi jsou prach, chemické látky a směsi, hluk, vibrace, neionizující záření, fyzická zátěž, pracovní poloha, zátěž teplem, zátěž chladem, psychická zátěž, zraková zátěž, práce s biologickými činiteli a práce ve zvýšeném tlaku vzduchu.**

www.pixabay.com

Kategorizace prací se neprovádí na jednotlivé zaměstnance, ale na pracovní obsah profese, kterou vykonávají. Nejprve je tedy nutné vytvořit **seznam všech ve firmě nebo společnosti vykonávaných prací** (funkcí). K tomu je možné využít CZ-ISCO kódů (někdy je nutný v kombinaci s pracovištěm, neboť na různých pracovištích mohou stejně zařazení zaměstnanci vykonávat práci pod vlivem různých rizikových faktorů). Následně by k jednotlivým pracím měli příslušní vedoucí zaměstnanci pracovišť definovat, **který ze sledovaných faktorů se při výkonu práce vyskytuje** (působí) a též předpokládanou **dobu expozice** zaměstnance tímto faktorem v charakteristické směně (směna, která probíhá za obvyklých provozních podmínek, při níž doba výkonu práce s jednotlivými rozhodujícími faktory v daném časovém úseku odpovídá celoročně nebo v rozhodujícím období skutečné míře zátěže těmito faktory).

*Připravil Pavel Žatečka, výkonný ředitel CMLT ČR
(členům CMLT ČR byly zaslány podrobné informace i formuláře)*

INZERCE

Seznam „ČESTNÝCH ČLENŮ“ Cechu malířů, lakýrníků a tapetářů České republiky (výrobci a dovozci materiálů a potřeb pro malíře a lakýrníky, kteří podporují a úzce spolupracují s cechem)

GENERÁLNÍ
PARTNER
CECHU

HLAVNÍ PARTNER CECHU

VÝZNAMNÝ
PARTNER
CECHU

VÁŽENÝ PARTNER CECHU

PARTNER CECHU

CMLT ČR INFORMUJE

CECH MALÍŘŮ, LAKÝRNÍKŮ A TAPETÁŘŮ ČR

JAK BYLO NA XI. CECHOVNÍ SLAVNOSTI V JINDŘICHOVĚ HRADCI

Cechovní slavnost proběhla o víkendu 11.–13. 10. 2019 v Jindřichově Hradci. Pořádala ji cechovní skupina JIH.

Děkujeme všem, co přijeli. Ti, kdo se nezúčastnili, tak prohloupili. Z mnohých úst jsme zaslechli, že to byla nejlepší slavnost, a tak děkujeme členům skupiny JIH za to, co jako celá parta pro své kolegy připravili.

Sešlo se nás kolem 150. Program byl velmi bohatý, pestrý a viděli jsme toho tolik, že to až hlava přestávala brát. Akce střídala akci, všude veselo, smích, dobrá nálada, a tak to má být.

Již v pátek jsme se sešli v hojném počtu v restauraci, kde byly sděleny informace od pořadatelů, a k dobré náladě zahrál harmonikář. Sobotní program začal slavnostním zahájením v kapli sv. Maří Magdaleny. Cechmistr účastníky přivítal výbornou slivovicí. Na úvod zahráli žáci a tanečnice z místní ZUŠ a poté se účastníci zašli podívat do Muzea fotografie na dochovanou malbu pitvy. Starosta města přivítal přítomné a pohovořil o historii Jindřichova Hradce. Během oficiálních byly předány pamětní listy novým Řádným a Senior členům a blahopřání k významným životním jubileím.

Odpoledne byly domluvené prohlídky toho nejlepšího z Jindřichova Hradce – k vidění byl Rondel, Dům gobelínů, Minoritský klášter a Krázovy jesličky. V kulturním domě Střelnice byl večer připraven nabitý program. Příchozí uvítal cechmistr Radomil Konečný a artista na chůdách, k poslechu a tanci zahrála skupina Klaret, vtipy

Vítězná fotka s cechovní tematikou, autor Vladislav Máca.

povyprávěl „koptavý“ bavič Pitkin, který své glosy doplnil zpěvem, a svůj um předvedl i artista na zavěšených šálách. Byla předána cena Vladislavu Mácovi – vítězi soutěže v zasílání fotografií s cechovní tematikou. Skupina JIH připravila překvapení pro svého oslavence Františka Hájka, dále i pro Jiřího Kalkuse, který má na svém kontě přes 250 odběrů krve. Mimořádné ocenění bylo předáno i členovi skupiny JIH Jirkovi Maryškovi za mimořádné úsilí při zajištění slavnosti. Krátce jsme zavzpomínali na zesnulého Karla Gotta.

V neděli se v kostele sv. Jakuba konala mše pro náš cech i veřejnost. Průvodem šli naši členové v čele s krouhevníkem Michalem Bedrníčkem a vedoucí skupiny JIH Vladislav Máca s praporem cechovní skupiny JIH. Kněz mluvil hezky o cechu a řemeslu. Poté následovala prohlídka vyhlídkové věže a toho nejlepšího ze zámku.

Na závěr se sluší poděkovat sv. Lukášovi za to, že nám na slavnost, která je pořádána na jeho počest jako patrona malířů, opět zařídil perfektní počasí.

PREZENTACE CECHU NA LIBERECKU, JABLONECKU A OKOLÍ

Dne 24. 9. proběhla další prezentace CMLT v liberecko-jabloneckém regionu. Tyto akce se dělají ve vytipovaných oblastech, kde je zatím slabé zastoupení, za účelem představení činnosti cechu a získávání nových členů. Za CMLT se zúčastnili P. Žatečka, H. Bukáčková, J. Zeman, J. Čermák, H. Kaláb, M. Rousek, dále pak pozvaní hosté, členové, partneři, malíři a prodejci z regionu. Při této příležitosti jsme před prezentací navštívili našeho partnera z Liberce – Avis Color/Oikos – v jeho prostorách a showroomu, kde proběhlo krátké neformální jednání a ukázky technik.

Prezentace probíhala formou promítání fotek z našich akcí a mluveného slova v podání Pavla Žatečky. Ve druhé části jsme se zapojili všichni a v malých skupinkách se bavili o řemesle a možnostech a využití cechu a dá se říci, že vše probíhalo jako na skupinách. O CMLT byl ze strany hostů zájem, a to i o vytvoření místní skupiny. Tak uvidíme. Akce byla úspěšná a budou se plánovat další.

P.S.: Kdo byste věděl o nějaké oblasti, kde by byli potenciální zájemci o členství, dejte vědět – prezentace se může udělat i tam.

Michal Rousek,
zástupce cechmistra ČR

CHARITATIVNÍ AKCE NA SLOVENSKU

Na Slovensku po vzoru kolegů ze Slovinska pořádají již třetí ročník charitativní akce, kdy se sejdou členové cechu s kolegy ze zahraničí a bezplatně vymalují během jediného dne objekt, v němž je taková pomoc potřebná. Tento rok to byla škola, která učí děti s autismem. Sponzorem akce byla firma Chemolak, Schuller Eh'klar, Knauf a další. Při zahájení jsem viděl hodně poškozené stěny, linkrusty a zdálo se, že se vše za jeden den nemůže stihnout... Ale odpoledne se již uklízelo po vymalování několika pater. Byli to prostě profíci, co umí. Paní ředitelka i další pracovníci školy se zúčastnili společenského večera a jejich slova uznání byla upřímná. Následně jsme se ještě dozvěděli, jak těžkou práci vykonávají, a o to víc nás všechny zdařilá akce těšila. Zlatým hřebem byl ještě šek na 1000 eur věnovaný škole dodavatelem stříkacích strojů Graco. Chlapi se příjemně bavili a domlouvali se, že pojedou koncem listopadu pomoci kolegům do Slovinska. Chce se někdo této akce ve Slovinsku také zúčastnit? Nahlaste se na sekretariát CMLT ČR.

MEZINÁRODNÍ MALÍŘSKÝ KEMP V RAKOUSKU

Rakouští kolegové malíři uspořádali mezinárodní kemp pod patronací společnosti STO. Jde o zajímavou akci, kde se zástupci více zemí setkali a utvořili mezinárodní týmy. Zároveň si vylosovali určité téma zadání práce a začali tvořit. Zajímavým poznatkem je, že k tvorbě byl omezený počet nářadí, takže si mezi sebou museli dokázat vytvořit vazby a nářadí si půjčovat. Také spolu museli vzájemně komunikovat a určitým způsobem si organizovat čas na práci.

Z České republiky se zúčastnil člen cechu Matúš Čopan a za školství přijeli zástupci Střední školy stavební a strojní Teplice: žákyně Lucie Bulová a odborný učitel Pavel Šimoniček.

UNIEP – PROJEKT „IN PAINT“

V rakouském St. Pöltenu se konala závěrečná konference projektu, jehož cílem bylo sjednotit na jedné platformě informace pro odborné učitele a mistry napříč jednotlivými zeměmi. Této jednodenní konference se zúčastnili za CMLT výkonný ředitel Pavel Žatečka, za SOŠ Jarov Bc. Josef Čermák, za SŠSS Teplice Ing. Markéta Casalderrey a Mgr. Dagmar Kellnerová.

MISTROVSKÁ ZKOUŠKA

Na Hospodářské komoře se sešli zástupci velké části profesních spolků a cechů, kteří se zajímají o průběh Mistrovské zkoušky. Zastoupeni byli úředníci z ministerstev školství a průmyslu a také viceprezident HK Roman Pommer, který má na starosti řemesla a Mistrovskou zkoušku. Při jednání bylo zodpovězeno mnoho otázek od NÚV, který je pověřen vedením projektu, i dalších účastníků. Věříme, že Mistrovské zkoušky proběhnou již během příštího roku a vláda tuto Mistrovskou zkoušku vloží do zákona.

GLOSA CECHMISTRA

Během zakázek v poslední době jsem si všiml velmi zajímavé věci! Že zákazníci stále častěji vyžadují precizní práci a kvalitního řemeslníka, jsme si již zvykli. Nyní ale začíná doba, kdy totéž vyžadují stavební firmy. Samozřejmě stále kraluje fenomén nejnižší ceny, ale stále častěji firmy vyžadují skutečného odborníka a špičkové provedení zakázky. Pokud na stavbě chybí zkušený a odborně vzdělaný mistr, který dohlédne na ostatní řemeslníky, tak zakázka nikdy nedopadne dobře. Obnova kulturních a historických památek nabírá na obrátkách. Velké stavební firmy získávají zakázky, ale nemají opravdové řemeslníky, kteří by je mohli realizovat. Toto platí napříč všemi obory. Dlouho jsme na to upozorňovali Ministerstvo školství a další a situace nyní dospěla tam, kde je, totiž že nám chybí celá generace třicetiletých kvalitních řemeslníků. Věříme, že ještě není pozdě a kvalitní řemeslo udržíme.

Radomil Konečný, cechmistr CMLT ČR

**Za Cech malířů, lakýrníků a tapetářů ČR
cechmistr R. Konečný a Pavel Žatečka,
výkonný ředitel CMLT ČR,
Učňovská 1, 190 00 Praha 9-Jarov,
tel.: 266 106 572, 777 020 403,
e-mail: info@CMLT.cz, www.CMLT.cz**

ZPRÁVY ZE SEKRETARIÁTU

- ✓ Pište články do časopisu Barvy Profil
- ✓ **Lázně Podhájska ve Slovensku proběhnou o víkendu 10.–12. 1. 2020.**
- ✓ **Valná hromada se uskuteční v sobotu 8. 2. 2020.**
- ✓ **NFS bude 12.–14. 6. 2020 v rekreačním středisku Želivka, areál známe už z roku 2017.**
- ✓ Posílejte své návrhy na konání cechovní slavnosti 2021.
- ✓ Zájemci o pořádání cechovních výstav – hlase se na cechovním fóru.
- ✓ Zkontrolujte si své údaje o firmě na www.CMLT.cz, nesrovnalosti či doplnění nahlaste na sekretariátu.